

Nederlandse Vereniging van Psychiatrie
Ter attentie van prof. dr. R.J. van der Gaag, voorzitter
Postbus 20062
3502 LB UTRECHT

Diemen, 8 juni 2010

Betreft: gebruik isoleer/separeercel

Ons kenmerk:

Geachte heer Van der Gaag,

Graag vraag ik uw aandacht voor een vraag over een onderwerp waar de Johannes Wier Stichting reeds jaren bij betrokken is: begeleiding van mensen in hongerstaking door gezondheidszorgprofessionals. Zoals u wellicht bekend grijpen vooral, doch niet exclusief, mensen in een situatie naar dit middel die geen andere uitweg vinden om aandacht e vragen voor hun situatie. Plaatsen waar mensen een dergelijk middel inzetten zijn onder andere penitentiaire inrichtingen, asielzoekerscentra en een enkele keer ook in de psychiatrie.

De Johannes Wier Stichting (JWS), een organisatie voor mensenrechten en gezondheidszorg tracht professionals werkzaam in de gezondheidszorg te ondersteunen wanneer zij in hun werk mogelijke mensenrechtenschendingen tegen komen. Waar het mensen in hongerstaking betreft heeft de JWS ten behoeve van de collega's een handleiding uitgegeven "**Honger naar recht, honger als wapen**", een handleiding voor de medische en verpleegkundige begeleiding van hongerstakingen.

Voor collega's die (potentiële mensenrechtenschendingen tegen komen en daarvoor (nog) geen mogelijkheden zien om te rapporteren of te signaleren heeft de JWS meegewerkt aan een uitgave van Physicians for Human Rights "**Dual loyalty & Human Rights in health professionals practice**". Hierin staan heldere richtlijnen hoe dergelijke dubbele loyaliteiten herkend kunnen worden en hoe met dergelijke dilemma's om te gaan.

Recent zijn ons signalen bij ons zijn binnengekomen over de behandeling van mensen in hongerstaking die van hun vrijheid beroofd zijn door onze overheid door ze te plaatsen in vreemdelingenbewaring met als doel om hen te (doen) terugkeren.

De hongerstakende zou (mede) op advies van de professionals werkzaam op de medische dienst in de afzonderingscel worden geplaatst, alleen vanwege het feit dat zij in een hongerstaking zijn. In deze afzonderings- of isoleercel wordt de hongerstaker verplicht om zich te ontdoen van de eigen kleding en zich in de van overheidswege verstrekte scheurkleding te kleden. Na een bezoek van het is Committee on Prevention of Torture in 2007 is deze werkwijze door het Committee afgekeurd en heeft de overheid opgeroepen deze werkwijze te beëindigen (zie CPT/Inf (2008) 2 paragraaf 30 (blz. 22). Echter, de recente signalen tonen aan dat het afgekeurde beleid nog onverminderd doet voortduren.

Johannes Wier Stichting

Nienoord 5
1112 XE Diemen
Nederland

Tel : 020 8407630
Fax : 020 8407631

E-mail:
info@johannes-wier.nl

Website:
www.johannes-wier.nl

Postbank: 53353
KvK Utrecht S181972

Wij menen dat het door de overheid gevoerde beleid in strijd is met van de verklaringen van Malta¹ en Tokyo² van de World Medical Association. Daarnaast is er door de overheid nog steeds geen adequate beleidswijzigingen ingezet naar aanleiding van de kritiek van de CPT, ergo er lijkt sprake van aan verslechtering, door elke hongerstaking in een separeercel te (doen) plaatsen.

Gaarne vragen wij uw organisatie om met ons standpunt in te nemen onder welke condities het gebruik van de isoleer-, dan wel separeercel op plaatsen van detentie of vreemdelingenbewaring medisch geïndiceerd is. Voorts onder welke condities een en ander zonder onnodige (extra) schade aan de psychische gezondheid van mensen plaats dient te vinden.

Mocht u nog vragen hebben, dan zijn wij gaarne bereid u te woord te staan.

Met vriendelijke groet,

Dr Joost J den Otter, voorzitter

¹ WMA Declaration of Malta on Hunger Strikers, revised 2006
² WMA Declaration of Tokyo, revised 2006